

BESTAAT ER EENE TRADITIE BIJ DE DIEREN?

De volgende waarnemingen, gedaan door den bekenden natuuronderzoeker FR. MÜLLER in Brazilië, gaven hem aanleiding om bovenstaande vraag te stellen.

De bijen van de geslachten *Melipona* en *Trigona* maken, zooals bekend is, horizontaal geplaatste raten, die uit eene enkele rij cellen bestaan, welke, indien er ruimte is, alle van regelmatige gedaante zijn, in dier voege dat de naar den omtrek geplaatste cellen zich alle op gelijken afstand van de middencel bevinden. In 1874 nu nam MÜLLER een nest van *Trigona's* waar, dat gebouwd was in de holte van een ouden kaneelboom. In dit nest was de raat zeer onregelmatig van gedaante, ten gevolge van de nauwe ruimte der holte waarin het gebouwd was. MÜLLER nam het mede naar huis en plaatste het in een groote doos. Na verloop van een jaar waren al de bijen, die het nest in den kaneelboom gebouwd hadden, dood; in dien tijd was echter een nieuwe kolonie ontstaan; deze afstammelingen der eersten bouwden nu ook onregelmatige raten, in weerwil dat er ruimte genoeg was en andere daar naast geplaatste bijen der zelfde soort voortgingen regelmatige raten te bouwen.

Hij voert ook een ander nog treffender voorbeeld aan. Hij vond twee nesten van dezelfde soort van *Melipona*, maar geplaatst in de nabuurschap van verschillende soorten van boomen, zoodat de was van het eene nest eene roode, van het andere eene bruine kleur had. Ook deze nesten nam hij mede naar zijne woning. In weerwil nu dat de bijen aldaar de tweederlei soorten van boomen tot hare beschikking vonden, gingen die van het eene nest voort met roode, die van het andere met bruine raten te bouwen. Men heeft derhalve hier niet te doen met een aan de soort eigen erfelijk instinkt; evenmin met een gevolg van opgedane ondervinding, daar de sappen van elk der beide boomsoorten voor het gebruik even geschikt zijn. Moet men dan hier aan een soort van traditie denken?

Het komt ons voor dat het niet anders is dan een duidelijk voorbeeld van erfelijkheid der gewoonte, die tot instinkt wordt.